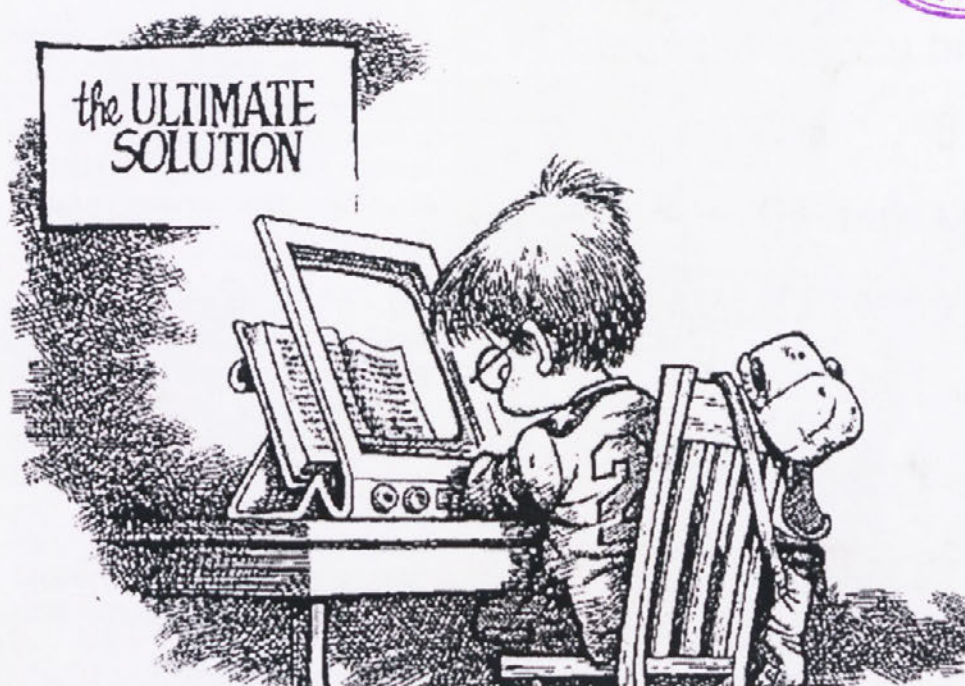

S T E Z I C E

Oktober 2001
Številka 1
Cena: 100 SIT

SMEROKAZ

Uvod	3
Intervju	4
Darilo	5
Nekaj malega o nas	6
Uspešno učenje & pesem	7
Turčija	8
Vozniški izpit	10
Pa glih dons	11
Taborniki	12
Moj nori dnevnik	13
Koreja	14
Filmske kritike	16
U2 & Zdravko Čolić	18
Ples	19
Slike novih profesorjev	20

»PA NE ŽE SPET ŠOLA!« je pomislil vsak izmed nas, ko se je s solzico v očeh približeval šoli,

3. septembra, okrog 8-ih zjutraj.

No, no ... saj ni tako hudo. V šolo hodimo zato, da bomo postali ljudje s svojo avtoriteto, logiko in miselnostjo. Z znanjem, ki ga imamo, se nam ne more nihče posmehovati. Res je, da zna biti šolska pot do uspeha in kasneje do kariere težka. Potrebno je vložiti veliko »dobre volje«, samodiscipline in potrpežljivosti.

»Brez dela ni jela!« pravi stari pregovor. Saj bo! Gimnazijci to zmoremo. Gimnazijci smo ZAKON!

Pač, v življenju nam ne more biti samo lepo. Ali pa? Odvisno je od nas, kakšne volje bomo, kaj bomo do koga ali česa čutili, kakšno atmosfero bomo ustvarjali s svojo prisotnostjo (pri ljudeh), kako delavni bomo ter kako imamo radi sebe in »sobliznje«.

Zavedati se je treba, da si sami krojimo usodo svojega življenja. Nihče te ne more v nič prisiliti. To je tvoje življenje, do katerega imaš le ti pravico. Vse, kar delaš, delaš za sebe. In le zate je to dobro. Kaj si drugi mislijo, ni pomembno. Kar ti misliš, je tvoje (pristno). Da se tega naučiš, moraš biti zadovoljen s seboj in samozavesten. Temu pa veliko pripomore ... tudi šola! Zatorej, vredno je hoditi v šolo ...

In za zaključek – ZANESI SE NASE! Če se boš zanašal na druge in bil odvisen od njih, boš na koncu TI najbolj prizadet in odnesel »ta kratko«. Izhajaj iz sebe. Naj te ne bo sram tega, kar si. Drugi ti lahko delajo le zmedo v življenju ...

Glavna urednica

STEZICE
oktober 2001

Glasilo Gimnazije Novo mesto
Seidlova 9

Glavna urednica: Jana Mikec
Odgovorna urednica: Maja Erhovnic
Tehnični urednik: Nejc Campa
"Pomočnik"; uredništva: Slobodan Malic
Dostavljalec pic: Maj Luzar

Naklada: 200
Tisk: "Pr Tajnistvu"

»Filozofija te nauči živeti.«

Marko Hidek

Piše: Nejc Gazvoda

Vsako novo šolsko leto prinese na tone novega – nove učence (poznamo jih pod skupnim imenom fazani), nove ocene in nenazadnje nove profesorje. Profesor Marko Hidek, ki letos poučuje filozofijo in sociologijo, je eden izmed njih. Na zunaj mu ne bi pripisali, da je profesor. Saj veste, profesorji so ponavadi sivolasi gospodje strogega videza, kar pa je daleč od tega, kako bi opisali profesorja Hideka – eden izmed mojih sošolcev ga ima še vedno za učenca četrtega letnika. Mogoče je tudi zato pogovor z njim tako zanimiv – kot bi se pogovarjal s prijateljem, ki ima čisto slučajno ogromno pojma o filozofiji in sociologiji. Sproščeno, naravno in neprisiljeno.

Najprej bi vas prosil za nekaj suhoparnih osnovnih podatkov – kje živite, kje ste obiskovali srednjo šolo, kako ste se znašli tu?

Prihajam iz Novega mesta in tudi hodil sem na novomeško gimnazijo. Trenutno sem absolvent filozofskega faksa, kjer študiram sociologijo kulture in filozofijo. Na šoli bom najbrž ostal eno leto, poučevati pa sem začel po pogovoru z ravnateljico.

Kako pravzaprav poteka študij filozofije?

Sestavljen je iz klasičnih predavanj in izpitov, kar se meni zdi malce preživeta oblika. Kakšne posebne usmeritve ali specializacije ni, razen smeri pedagogika, za kar sem se odločil jaz, obstaja pa še »smer« svobodnega filozofa.

Imate najljubšega filozofa?

Uh...veliko jih je, vendar bi se odločil za Nietzscheja – poda res dobro kritiko ideologij in družbenih sistemov ter kritiko zgodovinskih filozofskih problemov nasploh. Na nek način telesu vrne primat, upošteva človeka kot celostno bitje. Rad imam tudi njegov način združevanja umetnosti in filozofskega diskusa. (Sedaj vskoči sošolka, ki bi rada izvedela naslov kakšnega Nietzschejevega dela. Nekako jo umirim).

Kaj počnete v prostem času?

Ogromno stvari – ukvarjam se z ribolovom, gobarjenjem, poslušam glasbo (»od klasike do tehna«), obožujem filme (sedaj sošolka miri mene) in umetnost nasploh.

Kakšni filmi so vam všeč (ne morem iz svoje kože)?

No...vsi žanri – rad imam kvalitetne zgodovinske filme, gledam pa tudi znanstveno fantastiko, akcijske filme, komedije, drame... Všeč mi je režiser Werner Herzog, ki je posnel kultno Drakulo, od sodobne znanstvene fantastike pa The Matrix. (Tukaj pripomnim, da sta se režiserja zgledovala po japonskih risankah in ugotovim, da se za njih zanima tudi profesor, kar me blazno razveseli).

Gre svet v prihodnost po vašem okusu?

Heh, krize seveda niso v redu, me pa fascinira sodobnost in mi je všeč, na nek znanstveno fantastični, tehnološki način. Črnogled pa sem pri ekologiji, naravo namreč obožujem.

Mislite, da je na srednjih šolah dovolj poudarka na filozofiji?

Ne, filozofije je na splošno premalo, poučujejo jo samo na gimnaziji – na drugih srednjih šolah sploh ne! Filozofija je pomembna za življenje, lahko pomaga mladim pri razvijanju ter iskanju sreče in boljšega življenja. Filozofija te nauči živeti.

Lahko filozof spremeni svet?

Hm...filozofija je nekaj zelo močnega in pravzaprav je že spreminjala svet – na nek način. Govorim o marksističnih idejah, ki so poskušale priti do realizacije v socialističnih deželah, vendar se vse skupaj ni obneslo. Pravi komunizem je pravzaprav obstajal samo v spisih Marxa. Vendar filozofija ni sama sebi namen – je izjemno pomembna za posameznika, pomembna za celo družbo.

Profesor je za konec priznal, da se na poučevanje filozofije šele privaja in da jo poskuša narediti čim bolj zanimivo in razumljivo z namenom, da bi jo približal vsakemu posamezniku in ga naučil še kaj drugega, kaj več kot pri drugih predmetih (cikam na razne formule, ki jih itak pozabimo minuto po kontrolni). Nekaj več za življenje. Po govoricah iz tretjih letnikov slišim, da mu to uspeva. Upajmo, da mu bo to uspevalo več kot eno samo leto.

DARILO...

...
ZG
OD
BI
CA
ZA
RA
ZV
ED
RI
LO

Mladenič je želel za svojo novo ljubezen kupiti darilo za rojstni dan. Skupaj z dekletovo sestro sta odšla v veleblagovnico izbrati vsak svoje darilo. Mladenič se je odločil, da dekletu kupi rokavice, saj je menil, da je za intimno darilo še prezgodaj, ker še nista dolgo hodila. Njena sestra pa ji je kupila svilene tangice. Mladenič je prodajalki izročil tudi pismo za svoje dekle, ki naj ga shrani v škatlico z rokavicami. Trgovka pa se je zmotila in napačno zapolnila rokavice in hlačke, tako da je pismo za njegovo dekle znašlo pri spodnjih hlačkah. Dekletovo sestro je prosil, naj ji izroči njegovo darilo. Ko je dekle prejelo pismo, je omedlela:

»Draga moja! Odločil sem se, da ti za darilo kupim nekaj, za kar vem, da tega ob najinih zmenkih nikoli ne nosiš. Najprej sem ti hotel kupiti take z gumbki, pa je tvoja sestra rekla, da so take, krajše, precej boljše za tebe. Tudi ona nosi takšne in pravi, da ser jih da lažje potegniti dol. Morda ti barva ne bo všeč, toda prodajalka, ki mi jih je prodala, mi je pokazala svoje in povedala, da jih nosi že mesec dni, pa se popolnoma nič ne vidi, da so bile umazane. Prosil sem jo, če tvoje lahko pomerim in ko sem si jih dal gor, je rekla, da so izvrstne. Zaželel sem si, da bi ti jih jaz nataknil, ko te prvič vidim, ker pa ne vem, kdaj se bova ponovno videla, vem, da se jih bo do tedaj dotaknilo že mnogo rok. Ko se jih boš slekla, jih daj sušiti, saj mi je prodajalka rekla, da po uporabi postanejo nekoliko vlažne. No, upam, da jih boš nosila na najinem ponovnem zmenku.«

NEKAJ MALEGA O NAS

Piše: Nejc Gazvoda

Pri etiki in družbi smo v osnovni šoli jemali družbeno razdelitev generacij. Ne spomnim se več dobro, vendar bom improviziral – razdelili smo jo na froce, najstnike, študente, starše in upokojece. Če pomislite logično, so najpomembnejši starši, kot gonilna sila, ki gori na nebu naše ljube države in jo bo povedla v lepšo prihodnost (oh...), najmanj pomembni pa generaciji frocev in upokojencev, ker sta si precej podobni – njeni člani nič ne delajo, imajo težave z motoriko in se slinijo (okej, nesramno, priznam). Vendar stvar ni v tem. Najstniki in študentje smo nekam izginili. Nismo pomembni. Nismo niti irelevanti. Smo pač nekje. Nekje vmes. Sedaj vas je to seveda razgrelo in začeli boste vpiti – saj hočemo narediti spremembo, saj protestiramo, saj hočemo imeti pozornost, hm, hočemo imeti oblast!! Mhm, mogoče – a na kakšen način? Z barvanjem svojih las v vse odtenke rdeče? Ali s slačenjem pred parlamentom (krasna poteza, res, po tem nas bodo jemali super resno)? Mogoče s tem, da v okovanih čevljih blodimo okoli in bliskamo z očmi ter si napišemo na majice KILL THEM ALL? Lepo, lepo. Če se spomnite 60. let in uporov, ki so jih dejansko vodili naši starši, ti so naredili neko spremembo. Da, hipiji so bili blesavi, živih barv in so seksali vsepovprek. Toda to je bilo 40 let nazaj in takrat je bilo nekaj takega šokantno, grozljivo, škandalozno in nepredstavljivo – upirati se zastarelim dogmam družinske tradicije in pokornosti ter biti nekaj... svežega. Danes so hipiji skoraj izumrli. Na nek način so bili zadnji uporniki. Dobro, v sedemdesetih so strašili punkerji s svojo idejo o anarhizmu, vendar so se kmalu oblekli v suknjiče in začeli delati kot uradniki, saj so ugotovili, da jih teta Anarhija ne plačuje najbolje. Naj se Johnny Rotten še tako hvali, da so punkerji zadnji naredili nekaj pomembnega na tem svetu, ko pa sam izgleda s svojimi lasmi in katastrofalnim obnašanjem kot scenski okrask iz horror-showa. Vendar nočem, da ta sestavek izzveni kot hvalnica hipijem in nasprotje punkerjem (se ne upam, ker bi me

Ajm a ganja man! Aja, ja, ..., ja, ja! Dej bejbi pejt z mano u Ragovca na en joli!

določena sošolka kastrirala, hehe). Vsi so imeli svoje dobre in slabe strani. Prave težave nastopijo danes. Mladi smo razkropljeni kot še nikoli. Subkulture sicer cvetijo, vendar je njihov

namen ali nasilje (skini) ali preprosta vizualizacija (saj veste, včeraj rejver, danes punker, danes zvečer hipi). Dejansko smo postali grozljivo pasivni. Vlečemo se skozi življenje z določenimi zaporami, ki so nam jih vgradili ali starši ali prijatelji. Piflar, metalec, podgunc, rejver... saj ni razlike. Saj sploh ne vemo, kdo smo in kaj hočemo biti. Okoli nas je toliko različnih stvari, ki jih hočemo poskusiti, na koncu pa se leno vlečemo med njimi in odtrgamo nekaj od ene nekaj od druge. A okoli nas se dogajajo pomembne stvari. Mimo nas mirno tečejo spremembe, ki nam bodo slej ko prej obrnile življenje na glavo, zavedli pa se jih bomo šele takrat, ko bo prepozno. Ne kličem k upor, ker so zanj potrebne veliko večje in korenitnejše težave. Lepo pa bi bilo, da bi se zavedli sami sebe in da bi se drugi zavedli nas. Kajti v teh časih

lahko še tako izstopaš vizualno, izzveniš pa kot nekaj čisto običanjega. Nekaj, česar so vsi vajeni. Spremembe so v nas in v našem mišljenju. Si res želimo srednjo šolo preživeti v popolnem »leru«? Res želimo biti bombardirani z vseh strani in podpirati vsa komercialna sranja, ki nam jih rinejo pod nos? Bodite prepričani v to, kar hočete. Verjemite v nekaj, pa naj bo to bog malih domačih živali ali upanje v to, da vam bo uspelo. Uspelo karkoli. Uspelo dobro pisati naslednjo kontrolno, uspelo osvojiti srce ljubljene osebe, uspelo se pobotati s prijateljem. Kajti čas teče in mi postajamo vse starejši in starejši ter vstopamo v generacijo, ki je zakrivila dve svetovni vojni in eno, ki je še na poti. Si res želimo biti taki kot oni?

USPEŠNO UČENJE

Piše: Karmen Jenič

Od 1. septembra je minilo že kar nekaj tednov. V odboru šolskega glasila smo se odločili, da vam, prvim letnikom nekoliko olajšamo to leto, da ga boste karseda lepo in uspešno zaključili. Zavedamo se, da je velik korak vstopiti v novo šolo in novo okolje. Vse je drugačno. Novi obrazi, ki se na začetku ne zmenijo zate, novi učitelji, ki ti grozijo s kontrolnimi in maturo, vendar ni vse tako črno kot na začetku. Kmalu spoznaš nove prijatelje, profesorje in njihov način dela. Ker pa je vsak začetek težak, smo vam pripravili nekaj napotkov uspešnega učenja in verjemite, da je res »zakon«. Pa začnimo.

Na začetku si moramo pripraviti učni načrt, podobno kot profesorji, v katerem predvidimo kaj in koliko se bomo učili na dan. Dopoldne v šoli nam profesorji polnijo ušesa z vsemi mogočimi informacijami in ko pridemo domov, ne vemo, kje bi se lotili dela. Najprej si moramo pripraviti delovni prostor, v katerem naj bo primerno svetlo, toplo in ne preveč hrupno. Na delovni mizi moramo imeti samo pripomočke, ki jih bomo potrebovali za učenje določenega predmeta. Učiti se moramo vedno v istem prostoru in istem času. Preden začnemo z učenjem, je dobro prelistati vsebino in ugotoviti, kaj sploh se je potrebno naučiti. Med delom si redno podčrtavamo pomembne pojme in dele stavkov, za katere mislimo, da se jih je potrebno naučiti. V posebni zvezek si delamo zapiske, ki nam omogočajo prelet snovi, ko je snov že obdelana in naučena. Najboljši zapiski so zapiski v obliki miselnih vzorcev. Med učenjem je dobro obnavljati gradivo. Ko preberemo poglavje, ga z nekaj stavki obnovimo in si izpišemo pomembne stvari. Med učenjem je priporočljivo tiho in hitro branje. Kadar je gradivo zelo težko, pa je najbolje, da ga obdelamo počasi in ob njem veliko razmišljamo. Učenje naj traja od 30 - 50 minut, odvisno od težavnosti snovi. Čim težja je snov, več časa porabimo za njo. Odmori med učenjem naj bodo kratki, da se ne "polenimo", kajti težko se je znova zbrati in začeti delati intenzivno. Med odmorom ni priporočljivo gledati televizije ali brati, najbolje je odmor izkoristiti aktivno, najboljše so lažje fizične obremenitve. Kaj pravite? Saj ni Tako težko. Najbolje je delati sproti in upoštevati ta pravila, pa boste kmalu spoznali, da ste mnogo bolj uspešni. Verjetno se vsak izmed vas sprašuje, kako vse to učenje čimbolj skrajšati in karseda veliko naučiti. Preprosto! Med poukom nam večkrat misli odtavajo in nismo zbrani, razlaga pa je še kako pomembna, saj si snov zapomnimo 50 %, če samo gledamo in poslušamo, če pa zraven še kaj rečemo in razmišljamo, si zapomnimo kar 70 % snovi. To je pa že kar veliko snovi v glavi brez učenja, a ne? Najbolje je, če smo pri pouku zelo zbrani in poslušamo profesorjevo razlago ter poizkušamo biti navdušeni, saj si pri profesorjih s tem pridobimo velik plus. Verjetno iz osnovnošolskih klopi poznate vso tisto nervozo na dan kontrole. Najbolje je, če je tisti dan vaš zajtrk obilnejši kot ponavadi, saj boste s tem spodbudili delovanje vaših možganov. V šolo je dobro priti dovolj zgodaj, da se umirite in pripravite vse potrebno. In takrat, ko ste v učilnici za mizo, se sprostite in nikar ne ponavljajte, saj ne boste znali nič več kot prejšnji dan. Ko dobite list pred sabo, najprej preletite vprašanja, nato pa se lotite dela. Napotke preberite zelo natančno, da ne boste napisali ravno obratno, kot zahteva navodilo. Najprej odgovorite na lažja in krajša vprašanja, potem pa se lotite težjih in daljših. Ko se približate zadnji četrtini ure, počasi prenehajte pisati in še enkrat preletite svoje odgovore in naredite le nujne popravke. Tako, To naj bi bil recept. Od vas pa je odvisno, če ga boste upoštevali. Ne pozabite pa, da če boste učenje začeli z dobro voljo, boste dosegali uspehe. Kogar zanima še kaj, pa naj si odgovore poišče pri profesorici Zlatki Butkovec Gačnik in socialni delavki Anici Kastelec, ki sta nam pomagali zbrati gradivo in nam dali tudi napotke. Za konec pa še ena misel, ki velja za vse ljudi.

"Če ste prepričani, da zmorete ali da ne zmorete, vedno imate prav".

BREZ NASLOVA

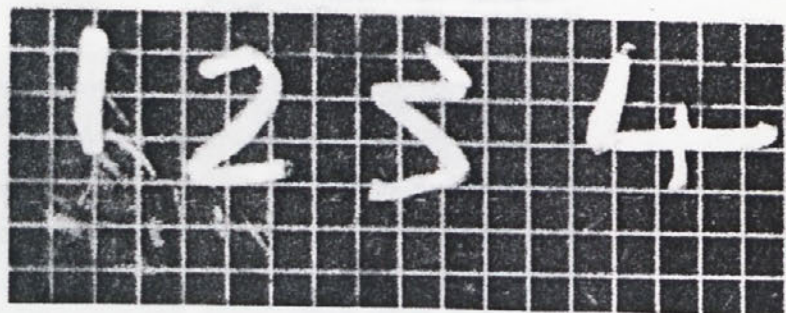
»Zvijaj, zvijaj travčico
oj, trav'co zeleno
kako bom pa sijalo,
sem zmerom žalostno!

Trav'ca tukaj hitr' gre
dekleta jokajo
bi radi še zvijale,
a v šolo morajo.

Trav'ca tukaj hitr' gre
fantiči tarnajo
bi radi še zvijali
a s šole morajo.

Čakaj, čakaj Lenčica
da te Košir dobi
glav'co ti odtrga
ritko pa zdrobi.»

Napisal: Slobodan Malić

LOGIČNO IN LEGALNO

Študenta je profesor vrgel na izpitu.

»Zakaj ste mi dali nezadostno?« je vzklikal študent. »Zakaj ste me kaznovali? Če bi vam jaz zastavil vprašanje, tudi vi ne bi vedeli odgovora!«

»Kakšno vprašanje?« je vprašal profesor.

»Če mi obljubite, da mi napišete šestico v indeks, če ne boste vedeli odgovora, vam zastavim vprašanje.«

»V redu!« se je strinjal profesor.

»Kaj je legalno, pa ni logično, ampak ne legalno in niti logično?«

»Niti legalno?« je vprašal študent.

Profesor po daljšem razmišljanju ni znal odgovoriti, zato je dal študentu šestico.

Potem je pred kader poklical naslednjega študenta in mu zastavil enako

Vprašanje, kot ga je prejšnji študent postavil njemu.

Študent mu je odgovoril: »Stari ste 63 let in ste se poročili s

tridesetletno žensko. To e legalno, ni pa logično. Vaša žena ima

devetnajstletnega ljubimca, kar je logično, ni pa legalno. Vi ste

dali

ženinemu ljubimcu šestico, kar pa ni niti logično niti legalno!«

Popotovanje po Turčiji

KONFLIKT Z ZAHODNJAŠKO REALNOSTJO

Piše: Jana Mikec

Začelo se je novo šolsko leto. To pa pomeni nov začetek šolskih obveznosti in dejavnosti, vztrajnosti, discipline; začetek hitrejšega časovnega ritma. V končni fazi ne-brezdelje doleti tudi tiste, ki hodijo v službo (da ne bom komu krivice storila!). Ob takšnem soočanju z realnostjo bi človek raje nekam pobegnil... daleč, daleč stran! V druge dežele... In lahko! Kako? Z domišljijo ali pa s spomini na počitnice prebudi v sebi tiste lepe občutke, ki si jih je (miselno) "varno" zapečatil.

O, jaz sem imela dobre počitnice! Veliko uslugo sem si naredila, ko nisem šla na maturantski izlet! Tako sem privarčevala nekaj denarja za kasneje... pa... živahno popivanje in poplesavanje pozno v noč ni ravno moj "žanr".

Odšla sem v Turčijo!!!

Ha, le kako mora biti tam? To veva jaz in

"novopečeni" gimnazijec (katerega iz spoštovanja ne bom imensko izdala!) No, še sama ne vem točno, kako sem prišla do takšne ideje. Vedela sem samo, da potrebujem spremembo okolja in željo oditi stran od ljudi (s katerimi živim v vsakodnevnem življenju). Imam sorodnika, ki ima agencijo. Kot

"nezahtevna" stranka sem bila zelo kratka: "Jaz bi nekam šla! Kamorkoli, lepo prosim..." In še preden sem izdala: "Sezam, odpri se!"... hmm (napačna situacija?)... tiste čarobne besede (abrakadabra), sem se že znašla v letalu za v Istanbul.

S svojo prijaznostjo sem prirasla k srcu tako skupini, s katero sem potovala po Vzhodni Turčiji, tako tujcem, ki sem jih sproti spoznavala. Utrdila sem svoje znanje iz angleščine (mogoče lahko pričakujem dve piki več na maturi?) z "Newyorčanom", ki

sem ga "srečala" na raftingu in je našo skupino spremljal še dva dni, ter... se s časom naučila tudi veliko turščine (škoda, da ni tega predmeta na maturi... bi bila najboljša...!), s pomočjo turškega voznika avtobusa, Cemala (izgovori se "demal").

Kljub muslimanski veri in nasploh njihovi kulturi sem se počutila kot doma ož. kot da spadam tja. Ok, res je, da ravno ne bi prenašala preostali harem žena v svojem domu, ampak prevzela me je tista skromnost, odprtost, prijetnost, spontanost,

dobičku, tako celo znajo angleško francosko, nemško, na vzhodu je le pristna turščina. Z njimi pa je mogoče spregovoriti z rokami, nato te kar prisvojijo in sprejmejo pod svojo hišo kot novega člana družine. Gostoljubnost – visoka.

Da pa je doživljanje "drugačnega sveta" še popolnejše, za to poskrbi pravilna, sanjska podoba narave. Ko si tam, imaš občutek, da se je čas ustavil. Zakaj ravno ta občutek, ne vem. Morda zato, ker ne vidiš nikogar, ki bi živel v naglici. Nihče se z ničemer ne obremenjuje. Živijo v stilu "take it easy".

Pa ženske! Tam ni nobena obremenjena s "kilažo". Kljub svojemu "majhnemu" pogledu na svet, le skozi oči (preostali del telesa je namreč zakrit), so lahko zato toliko bolj zanimive in privlačne. Pod rjuhami cunj se lahko skriva marsikaj in ravno to "budi duhove" moške domišljije. Resnično je več vredna ženska, ki ima "preveč" kilogramov. Na podlagi njenih kil ženin ponudi določeno število glav živine. Zelo romantično, kajne? (zaradi tega ravno ne bi ostala v Turčiji... khm, khm)

prikupnost ljudi. (Pa naj nihče ne misli, da so me tako dobro sprejeli le zato, ker sem blondinka!).

Vodič nam je povedal, da se čutijo dolžni, da obiskovalcem izkažejo spoštovanje (tako kot oni izkažejo spoštovanje s tem, da upoštevajo njihovo kulturo in se prilagajajo njihovi deželi).

Da ne bo pomote, to velja le na vzhodu Turčije. Na zahodu so Turki že manj uvidevni do turistov in bolj nagnjeni k

Ah, naravo ves čas (ne)namerno izpuščam iz konteksta! Kot da se bojim povedati resnico o njej! Predstavljam si trenutek, ko zagledaš nekaj, kar ti vzame dih. In potem ne znaš izraziti z besedami to, kar si videl. Tako se počutim zdaj jaz, v tem trenutku, ko to pišem (dne: 5.9.2001, ura: 17.00).

Vem, zvenelo bo suhoparno, če rečem: "Strmela sem v naravo, ki je bila tako edinstvena in "pravilna". Mavrične barve so se

prelivalo po poljih, travnikih, skalovju, gorah do neba."

... modrina neba se je ujela tako z golimi, skalnatimi grebeni, poraščenimi območji smrek, z največjimi "seansami" sončnic, maka, kadulj... riževimi polji in tistimi štorkljami, ki so bogatile okolje v celoti, ter reke, potoki, (Črno) morje, ki so te magično vabile med svoje vodne kapljice. In zavriskalo mi je srce - v upanju, da se mi ne bo treba nikoli vrniti domov... Ha, ha! Samo mislim si lahko! Po 15-ih dneh **sem morala** domov.

Ta "prinešena" izkušnja bogati mojo "sončno" stran življenja in vliva pogum mojemu miselnemu optimizmu.

Izkušnja, ki me je očistila "zmede" v glavi in mi dala novih moči za naprej. Verjetno mi je bilo tako usojeno. Kako bo pa jutri? Insallah!

P.S.: Fotoreportaža o Vzhodni Turčiji bo v naslednji številki (ki bo barvna)!!

MINI SLOVARČEK

AY – luna
YILDIZ – zvezda
GÜNEŞ – sonce
SU – voda
SUS – tišina; tiho
IYI AKŞAMLAR – dober večer
IYI GEÇELER – lahko noč
IYI GÜNLER – dober dan
GÜNNAYDIN – dobro jutro
SORUN YOK – ni problema
SORUN VAR – problem
GÜZEL – lepo
ÇIRKIN – ni lepo
ÇİÇEK – roža
İNEK – krava
SİNEK – muha
GECE – noč
ODA – soba
KEDI – muca
KOPEK – kuža
BEBEK – dojenček; otrok
DAG – gora
AFİYET OLSUN – dober tek
TESEKKUR EDERİM – hvala
LUTFEN – prosim
GERCERMİ – A RES ?
NE – kaj (vprašalnica)
SENİ SEVIYORUM – rad/a te imam;
ljubim te
BUSE; OPUCUK – poljub
MELEK – angel
MERHABA – zdravo, živijo

TURKEY 2 ali Kako prijazni so Turki, da namesto nas »rešujejo svet«

Sem novopečeni »fazanček«, ki ga je omenila Jana, s katero sem bil v Turčiji. Ker me je že ravno omenila, sem se moral oglasiti. Verjetno ta prispevek ne bo tako dober kot njen – »služi« naj kot dopolnilo. V samem članku bo verjetno kar nekaj besed, ki jih ne boste razumeli. Se zgodi. □

Da se boste lažje vživeli v članek oz. Turčijo, naredite naslednje:

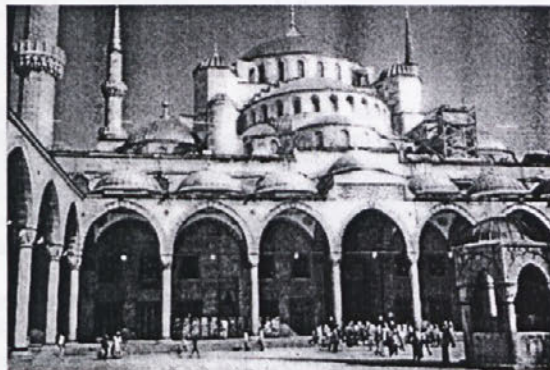
- svoje misli odklopite od vsega, ampak res vsega (šola, politika, novice, mobiteli.... in vse ostalo, kar vas psihično obremenjuje),
- naravnajte svojo peč, klimo, kalorifer... na temperaturo 35°C,
- zamislite si šotor, hišo, blok itd. in na njih goro satelitskih anten (turška realnost),
- skuhajte si pravi čaj, po možnosti turški, med branjem ga počasi (počasi, po turško **javaş**) »žvrkljajte«,
- na koncu pa si omislite še goro lubenic in marelic, baklav, sutlačev, halv... (Zadnje tri so slaščice, ki močno redijo. Lastne izkušnje.)
- in še najpomembnejše: Vse stvari delate pooooočaaaassssiiiiii in »na easy«.

Sedaj imate približno vse razen Turčije. Sedaj lahko začnete brati...

Peljem se z minibusom (letalo sem izpustil, saj ga je omenila že Jana), zunaj je še tema. Zraven mene sedi Turek, Kurd, sicer prijazen na pogled, a tuj. Sedel sem ob oknu, zastrmel sem se v robnik ceste. Vse se mi je zdelo brez smisla, dolgočasno. Počasi sem zaspal.

Še isti večer se je vse spremenilo. Zlasti potem, ko so nas nastanili v »penzionu« s skupno (1) kopalnico. Kmalu sem spoznal, kakšen bo položaj in življenjski standard mojih 15 dni in 14 noči popotovanja po Turčiji. Pa tudi na samo dogajanje okoli sebe, vse je čok čok (čok-zelo) javaş, se počasi navadiš. Turek, ki je na minibusu sedel zraven mene, je bil lokalni vodič z imenom Ahmed. Sporazumevali smo se v čok borni turkoslovenščini, kot na primer: »Ahmed, ma vas čok rad!«

Če se hočeš vživeti v Turčijo, je najbolje, da se sprostiš, dojameš in se vživiš v turško filozofijo, ki zveni takole: maşallah in inşallah.

Maşallah je tisto, kar se nam dogaja trenutno in kar se nam je zgodilo. In to, kar se nam dogaja in se nam je zgodilo, je ena od neštetihih možnih variant, hkrati pa je najboljša možna varianta, ki pa jo je seveda za nas izbral Alah (šef). Inşallah pa je tisto, kar se nam bo zgodilo in se s tem, kaj se bo zgodilo, ne smemo obremenjevati, ker se za nas vse obremenjuje šef, ki bo seveda izbral najboljšo varianto. Teoretično komplicirano, v realnosti pa prav preprosto. Povsod po Turčiji videvaš može, ki vedno sedijo v čajnicah, gledajo naravno televizijo (to pomeni ulico in vrvež na njej, ki je seveda čok čok javaş) in »rešujejo svet« (cele dneve govorijo in govorijo, po navadi

vsak dan o istih dogodkih, ki so vsak dan bolj zanimivi. V Turčiji, v tisti pravi, pristni, vzhodni, se zelo redko zgodi kaj novega. Najpogostejše pogine kakšna ovca, včasih kura in po tem se o tem dogodku govori se kakšnih 30 let.) Če pa v vas, oprostite, manjše selce, pride okrog 30 turistov in to po možnosti Slovencev iz Slovenije, ki jo skoraj vsak Turek pozna le po Zahoviču, saj so Turki čisti nogometni fanatiki, potem je to najmanj novica stoletja, če ne tisočletja. Hodili smo po vaseh, selih in selcih, po katerih verjetno pred nami ni nikoli hodila evropska noga, še

najmanj pa slovenska, smo povsod videli njive, ogromne njive, obdelane njive. Ogromne količine pšenice, koruze, ječmena... Čeprav so nekateri predeli Turčije res čok revni, lakote ne poznajo. Vendar pa možje v čajnicah dan za dnem »rešujejo svet«...

Omenil sem satelitske antene. Pri nas ima (po statistiki) že več kot polovica Slovencev svoj mobilni telefon. Oni imajo satelitske antene. To je strup oz. vpliv Evrope. Na žalost. No comment.

Želim, da razmislite, ali so Turki oz. muslimani res taki, kot jih

prikazujejo v »plastični škatli s katodno cevjo«, zaradi katere (znanstveno dokazano) zamudimo skoraj polovico svojega življenja. Ali bi vi v svojem normalnem življenju, sredi belega dne, sprejeli 30 Turkov, ki bi se slučajno kot turisti znašli pred vašim domom, jim skuhali čaj in razkazali hišo, stanovanje... Oni bi in so... NAS!

Güle Güle,
S.A.

ZA VSE BODOČE VOZNIKE...

Piše: Petra

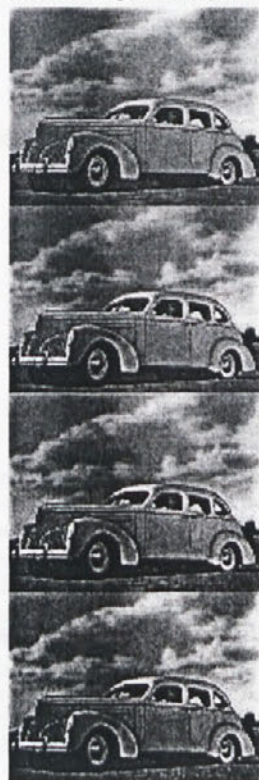
Dandanes moraš, če hočeš priti kamorkoli, skoraj obvezno imeti avto. No, ne vem za druge, vem pa, da sem jaz komaj čakala, da bom lahko začela delati vozniški izpit, zato da mi ne bo treba prav vsakič iskati in »prosjačiti« za prevoz.

Ampak narediti izpit ni tako preprosto. Ne zato, ker je tako težko voziti, ampak ker je toliko vsega, kar moraš prej opraviti. In ker sem slišala, da imajo take in podobne težave tudi drugi, bom poskušala na kratko pojasniti, kaj sploh vse potrebuješ za vozniški izpit.

Še preden izbereš avtošolo, moraš imeti opravljen tečaj prve pomoči in zdravniški pregled. Prvo pomoč narediš na Rdečem križu (tečaj+izpit), zdravniški pregled pa v Zdravstvenem domu (oddelek za medicino dela). Ko imaš to opravljeno, lahko izbereš avtošolo, kjer imaš najprej predavanja o cestno-prometnih predpisih (CPP) in nato prve teste (»občinski testi«). Sledi vožnja. Imeti moraš najmanj(!) 20 ur vožnje; ko imaš toliko ur oziroma narejene vse vaje pri vožnji (vožnja po okolici mesta, po mestu, vožnja ponoči, po hitri cesti...) imaš poskusno vožnjo (izpit), ki je zelo podobna »pravemu« izpitu, le da te ocenjuje eden od inštruktorjev tvoje avtošole. Medtem ko imaš vožnje, moraš pisati še »republiške« teste o CPP, ki so pogoj za opravljanje vozniškega izpita.

Pri izpitni vožnji je zraven navzoč tvoj inštruktor in član izpitne komisije, ki ocenjuje tvojo vožnjo (če 2x padeš, sta pri vsaki naslednji izpitni vožnji navzoča 2 člana komisije). Imaš lahko 9 manjših napak, ampak nobene večje (izsiljevanje, prevožen Stop znak, če spregledaš pešca...).

No, upam, da sem vsaj malo pojasnila, kako vse to gre. Vsem, ki boste kmalu (ali pa malo kasneje) opravljali vozniški izpit, pa želim veliko sreče pri vožnji!

PA GLIH DONS...

Ideja je nastala nekega dolgočasnega petka letos marca. Vsi so šli gor, midve pa dol...

Life je skrajno dolgočasen, predvidljiv in nikjer niti sledu o kakšnih avanturah. Enoličnost gimnazijskega programa, naveličanost tega splošnega izobraževanja še bolj zmede nas - v splošnost usmerjene gimnazijce.

Ja, resnica je taka - nobeden v šoli nas nič pametnega ne nauči in pri 18ih letih sva spoznali, da je skrajni čas, da vzameva stvar v svoje roke.

Ha, dve babe - sej nimata jajc, da bi šli sami po Evropi!

Mogoče naju je to še bolj podžgalo, da sva storili eno najboljših potez v svojem življenju - kupili karto interrail in se za en mesec odpravili stran... cilj - prepotovati Španijo, Portugalsko in Francijo.

Pravijo, da se najmočnejši vtisi v človeka vrežejo v prvih dneh.

Sprva je bilo grozno: prešvicani, zmatrani in tečni sva nekako uspeli prilesti do Španije, kjer nama je najprej počil živec, ker naju vržejo z vlaka, namenjenega proti Madridu. Odideva na plažo, prekolneva vse okoli sebe in z nožem v roki nekako predremava soparno špansko noč.

Noben luksuz ni potovanje z interrailom! Spanje po kampih, na vlakih, plažah in parkih, nenehno ti kruli v želodcu, na sekret te tišči, imaš poln ruzak smrdljivih cunj... In ko ti gre počasi že vse oreng na živce in ko bi vse dal za domače nedeljsko kosilo in svojo posteljo, se zgodi nekaj, kar odtehta vse za nazaj in ti poplača ves trud!

Sledili so podobni dogodki, sledila so mesta in vasice, sledila je Portugalska in Lizbona - čudovito mesto. So trenutki, ki jih ne bi nikoli zamenjal, so trenutki,

za katere hočeš, da enostavno ne prenehajo biti.

Ko stojiva na zahodni Cabo da Roca in nama veter z Atlantika piha v hrbet, ko na najbolj usrani andaluzijski plaži prespiva pod smrdljivim čolnom med samimi klošarji, ko zreva proti gibraltarski skali in zaman iščeva opice, ko navezujeva stike s sorodnimi popotniškimi dušami, ko ob zvoku harfe in s palačinkami v

rokah lutava med keltskimi hišami skrivnostne Bretanje, ko s strahospoštovanjem stopava po Dan D plažah, ko rabutava mandeljne provansalskih sadovnjakov, takrat nama noben nič ne more.

"Svet in življenje sta tam, na dosegu roke - le poseči je treba v vso to neverjetno zakladnico izzivov in izbrati!"
(Zvone Šeruga)

Midve že delava nove načrte, pa vi?

K.N & M.K.

TECHUANA 2001!

Piše: Špela Les

Le kdo nas ne pozna? Tabornikov namreč. Smo najštevilčnejša skupnost v Sloveniji, ki se ukvarja z neformalno vzgojo otrok in mladine, kar 10.000 nas je. In kaj počnemo? Poizkušamo živeti v skladu s taborniški pravili, z naravo, se naučiti čim več taborniških veščin, se naučiti spretnosti, se zabavati in predvsem se učiti živeti življenje čim bolj aktivno in zdravo. In za vse to kar naredimo čez leto nas poleti, med poletnimi počitnicami čaka nagrada. Poletni tabori so tu, ko se vsi zberemo se nagradimo za delo čez leto in se imamo lepo. Vsako leto si jih pripravljamo sami, lahko vsak rod posebej, lahko pa več rodov skupaj. Taborimo vseh povsod po Sloveniji, da bi tako čim bolj spoznali našo državo. Vsak rod je sestavljen iz vodstva rodu, sepravi iz starešine in načelnika rodu, ki upravlja rod in iz družin. Vsako družino pa sestavljajo vodi. En vod, pa povprečno, šteje 8 članov. Tako, da si boste lahko zamislili, kakšno število tabornikov šteje en rod. V Sloveniji je zelo veliko rodov, vsi pa smo znani pod imenom ZTS-Zveza tabornikov Slovenije. In smo vključeni v svetovno skavtsko organizacijo imenovano WOSM-world organization of scouts movement. Pri tabornikih smo razdeljeni po skupinah glede naše starosti. Tako imamo najmlajše, ki še ne hodijo v šolo in se imenujejo murenčki, potem sledijo Mčji-medvedki in čebelice, do starosti 12, od 12-15 let pa so to Ggji-gozdovniki in gozdovnice, od 15 do 21 so to Ppji ali popotnice in popotniki, od 21 naprej do neskončnosti pa so grče in grčice.

Vsake štiri leta pa se vrstijo svetovni skavtski tabori, pod imenom JAMBOREE, namenjen vsem tabornikom iz sveta, ki so stari več kot 14 let. Ker pa imamo tudi mlajše tabornike, ki bi se udeleževali takih mednarodnih taborih, sej jim je to letos poleti tudi uresničilo. Tabor namenjen GG-jem, v mednarodnem merilu se je letos imenoval TECHUANA, po prostoru, kjer je tabor potekal. Ta prostor se nahaja na tromeji Slovenija-Italija-Avstrija. Tako se je štiristo enainštirideset tabornikov iz Slovenije letos avgust začel na Avstrijskem-Koroškem. Poleg slovenske odprave, so se tabora udeležili tudi taborniki iz Italije, Avstrije, Bavarske, Luksemburga, Ameriške letalske baze Aviano. Kar 1600 nas je bilo skupaj. Si lahko predstavljate 1600 mladih na prostoru, veliko približno tako kot 2 Nova trga?

Namen te akcije je bil krepitev sosedstvenih odnosov. In kako je vse to potekalo? Vsekakor so Avstrici bili glavni organizatorji tega tabora in so ga pripravljali že zelo veliko prej, pri tem pa smo jim pomagali tudi mi. Potek bivanja in življenja na Techuani pa je izgledal približno takole: udeleženci in z njimi vodniki smo bili razporejeni na dva različna mesta, ker so bili eni mlajši od drugih. Vsako to mesto pa je bilo razdeljeno na vasi, vsaka vas je imela svoje ime, da je bila razpoznavna in v vasi sta bila dva slovenska voda in štiri ali pet vodov iz drugih držav, tako je izgledalo za to, da bi čim bolj spoznavali druge, krepili odnose, da bi krepili duh Techuani, ki se je glasil: »ŽIVJO SOSED«. Taborili smo na travniku, kije bil iz različnih strani obdan z gozdom, z vaško cesto in z močvirjem. Divje je bilo. Prostor je bil tako izjemno lep, čaroben, da nas je ob prihodu tja zelo impresioniral.

Kar je bilo pa najzanimivejše pa je, kaj se je dogajalo na taboru. Tabor je trajal deset dni. Slovenska odprava je na tabor prišla dan prej, da smo si lahko postavili šotore, zgradili kuhinje in se ustalili v svojih vaseh in spoznali, kje bomo lahko kupovali, kje se bomo tuširali, hodili na stranišča...za vse te stvari so bili postavljeni posebni veliki šotori, naprimer za trgovino, kantine za tuše,... In kaj smo lahko počeli? Kljub temu, da so Avstrici pripravili zelo malo programa, smo se imeli lepo. Na voljo smo imeli izlete, večdnevne hike (večdnevni peš izlet, prespiš nekje zunaj), kopanje, plezanje, kanuje, vojska nam je nudila vožnjo z njihovimi gilarji, orientirringi, izlete z avtobusi...Ker sm bila vodnica osmim puncam, starih 14-15 let, vam lahko povem, da so taki tabori zelo zanimivi ampak tudi utrujajoči. Vseh deset dni moraš imeti 24 ur na dan pod nadzorom dekleta, ki jih od časa do časa malo hormončki nagajajo, kar ni tako lahko. Vseeno smo se udeležile plezanja, ki je za nas predstavljalo največji adrenalin do sedaj. Imele smo vodiča, profesionalnega plezalca prostega plezanja, ki je bil Avstrijec in je znal bolj malo angleško, tako da je bilo vse odvisno od mene. Najprej nas je gnal na vrh hriba in potem se je začelo. Močno vrv je privezal na drvo in ukazal vsaki posebej na se pripne na vrv in se s trebuškom proti steni spusti do naslednje

potke...uf...kako mi je srce razbijalo...moje punce so pogumne in so to brez problema opravile, medtem ko sm jaz na vrhu hriba že razmišljala kako bom domov klicala starše in jim morala obrazložiti, da se je njihovi hčeri nekaj zgodilo...in potem...BUM!! kruta realnost me je zbudila in dobila sm znak, da se moram spusti po vrvi. Vbistvu mi to ni delalo problemov do polovice stene, ko mi je spodrsnelo, padal je dež, in sem zdrsnila in objeta s steno obstala...Kaj pa sedaj? Po petih minutah bodrenja nekega fanta v pokvarjeni angleščini, sem sklenila, da tako ne bom nikamor prišla in z močno voljo premagal steno. Uspelo nam je. Po tako napornem dnevu smo naslednji dan izkoristile za počitek in igre z žogo z našimi sodedi. Takih in drugačnih prigod je bilo veliko, da ne govorim o tem, ko smo se prijavile za vožnjo s hitrimi čolni in smo šele na čolnih skupaj z vojaki, ugotovile, da vbistvu to niso hitri čolni in da bomo morale veslati...zelo prijetno, ja...ali pa, ko prideš na avtobus, namenjen na izlet v Avstrijo, pa ugotoviš na meji, da se pelješ v Slovenijo in si doma ogleduješ znamenitosti...aha, tudi take stvari so se dogajale. Poleg tega, pa smo se zaljubljale v prijetne Luksemburžane, nogomet igrate z nadobudnimi Italjani in se smejale Avstrijskim štosom, da smo ob večerih sedele ob ognju in se učile kletvic v vseh možnih jezikih, da sem celo obnovila znanje francoščine in naredila velik vtis na Luksemburžane, ki znajo zelo lepo francosko, da smo na otvoritveni slovesnosti predstavili Slovenijo tako, da nas je vseh štiristo enainštirideset skakalo in upilo: »Kdor ne skače ni Slovenec«, ...

Tabor je trajal deset dni. Deset nepozabnih dni druženja, spoznavanja drugih kultur, držav, sosedov, druženja z drugimi skavtskimi organizacijami, ki jih je zelo veliko. Vsaka povezanost med nami in ostalimi taborniki je bila odvisna od nas samih in če smo le to doobra izkoristili, smo se vrnili domov s polno knjižico naslovov, telefonskih števil, z lepimi spomini, ki nas bodo obkrožali, vedno ko bo kdo omenil Techuano. Koliko prijateljskih, mednarodnih vezi smo navezali? Koliko rutk smo izmenili? Koliko ur na dan smo se počutili dobro, prijetno? Koliko ur na dan smo preživeli z ljudmi, ki imajo iste colje, želje, ki so nam zelo podobni? Vsem, ki smo bili na Techuani je to ostalo za večno v spominu. Dobro se počutimo.

Za konec naj vam povem, da je bil ta tabor zamne in še za marsikaterega tabornika velika izkušnja. Tabor je uspel in tako smo taborniki še enkrat dokazali, da smo odlična organizacija, da se znamo zabavati. Le vprašajte tiste, ki so na taboru bili, naj vam pokažejo slike ali povedo še kakšno prigodo. Z veseljem vam bodo ustregli.

B.P.-taborniški pozdrav

ŠE NEKAJ ZANIMIVOSTI S TABORA:

141 tabornikov iz cele Slovenije se je udeležilo tabora.

na taboru je bilo prisotnih 7 različnih skavtskih organizacij.

2 zastavi Zveze tabornikov Slovenije so nam ukradli avstrijski vojaki.

6 števil posebnega glasila Swampy je bilo zdanih na taboru v slovensko-nemško-avstrijsko-angleškem jeziku.

MOJ NORI DNEVNİK

Piše: Anja Župan

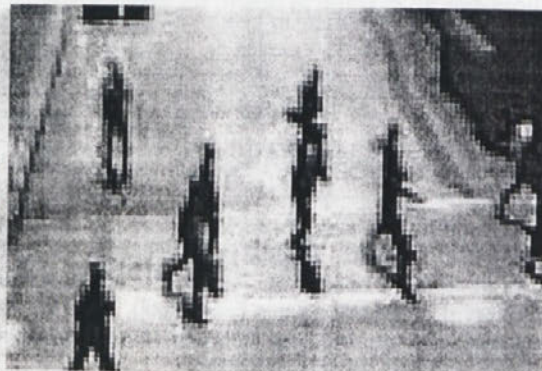
»It's a beautiful day...« »Uthni že!!!« ta preklet radio me bo spravil še v umobolnico. Sej nimam nič proti U2, ampak če me v ponedeljek zjutraj navsezgodaj zbudijo in to s komadom Beautiful day, pol je pa to too much!!! Ampak moram vstat. Me nič ne mika, da bi dirkala na avtobus, pa tut zamudit ga nočem. Ko po 10 min prepričevanja in borbe same s seboj le vstanem in se po vseh štirih priplazim v kopalnico, me čaka presenečenje. Na mojem že tako velikem nosu se je čez noč pojavil še večji mozolj. »Še dobro, da sem v petek kupila korektor.« Odprem predal z ličili in zagledam... puder, maskara, rdeča šminka, rjava šminka, črtalo za ustnice, črtalo za oči, senčilo za veke... Cela drogerija zbasana v našem predalu, vse razen moje najnovejše pridobitve - korektorja. Na glavo obrnem pol naše hiše in v rokah že skoraj držim lopato, trdno odločena, da bom prekopala še vrt, saj se nikoli ne ve, če ni našega Fifija napadla kakšna neustavljiva ljubezen do zakopavanja ličil. (Naj omenim, da smo med vikendom, ko smo si končno vzeli čas za urejanje vrta, pod grmom našli kar pol naše že zdavnaj pozabljene garderobe. Ko je potem sestra -naša odgovorna vrtnarka - Fifija nadrla tako glasno, da jo je slišalo vsaj še pol vasi, jo je ta le nedolžno pogledal, kot bi hotel reči, da res ne razume, od kdaj na našem vrtu rastejo obleke.) Ko po 15 minutah dokončno obupam, se le odpravim v kuhinjo popit jutranjo skodelico kakava. In kaj zagledam!!! Sestrino »iskreno opravičilo«, da je vzela moj korektor. Le kako sem lahko pozabila! Danes zjutraj sta z Erikom (njenim fantom) odšla v Anglijo za cel mesec. KONČNO!!! En mesec brez tečnarjenja, ukazovanja... Cel mesec brez tipičnih »tamala, pobriš mizo, tamala, dvigni telefon...«. In kar cel mesec brez Erikovih neskončno dolgih klicev, ki jih je bilo na dan najmanj toliko, kolikor ima tr decimalnih števil in so te zmotili ravno sredi najbolj zagnanega učenja. Kar naj ima tist korektor, me sploh ne briga. Zmečkam listek, pograbim torbo in se veselo, z zrelim paradižnikom na nosu, odpravim v hladno ponedeljkovo jutro.

Vožnja z avtobusom kar hitro mine in na postaji me že čaka Sara, moja naj frendica. Ona je moja najboljša prijateljica že od drugega razreda osnovne šole. V prvem razredu sva bili najhujši sovražnici in v obraz sva si metali razne psovke, ki bi bile cenzurirane, če bi jih zdaj zapisala. Ampak od drugega razreda sva nerazdružljivi. Vedno si vse zaupava in namesto da bi pisala dnevnik, raje pokličem kar Saro in se ji izpovem. Kot vsako jutro greva tudi danes v Patriota. Na poti mi pripoveduje vse podrobnosti o svojem fantu Mateju. Res je do ušes zaljubljena vanj. »Poglej, to klopco sva pa z Matejem krstila kar za najino,« mi zaljubljeno govori in kaže na klopco na drugi strani ceste. »Ej, pogled! Dva se tam gor zlo drzno mečkata. Tist mačo je pa

full podoben Mateju. Pa sej to je Matej!!!« zgroženo ugotovim. In potem kar obstojiva tam, kot da sva pognali korenine, in buliva. Čreda mularije, ki je ravno prišla z železniške postaje, se zaletava v naju in preklinja, midve pa kar stojiva in gledava kot dve tepki. Nazadnje se le zberem, zgrabim Saro za roko in jo odvehem v Patriota na relaksacijo (beri: kavo s pogovorom). Svetujem ji, da naj se najprej pomiri in dobro premisli, kaj bo naredila. Zvečer jo bom poklicala in sporočila mi bo, kako se je odločila (beri: na kakšen način bo pustila Mateja). Pospremim jo do semaforja, potem pa se najini poti razideta - ona gre v ekonomsko, jaz pa v gimnazijo.

V garderobi že sedi Brane in se vneto pifla slovko. »Oj, Anja! A si vedla, da...« mi začne naštevati najbolj nemogoče datume in letnice. »Ja! Bla, bla, bla,« mu odgovorim. »Sej boš dobil 5, kaj se sploh še piflaš,« vzamem mu knjigo in ga prisilim, da mi sledi v razred. Dopoldne mirno mine. Profesor nemščine me sicer nažene iz razreda, ker sem se dopisovala z Aljo. Ampak lahko bi bil ponosen, saj sva se zelo trudili, vse dopisovanje je potekalo izključno v nemščini. Pa kaj, če sva zmotili polovico razreda pri poslušanju razlage, ker so si morali podajati najin listek. Določena žrtev je pač potrebna.

Ostanek dneva poteka kot po maslu, kar ni nič značilno za ponedeljek. Mat pa fotr prideta domov, se spreta in kričita, da se trese cela hiša. (Seveda zvečer že ležita objeta na kavču.) Naredim nalogo, se učim, gledam TV in zvečer pokličem Saro. Odločitev je padla. Mateju se je treba maščevati. Jutri skujeva načrt!

KOREJA

Piše: Anela Bešo

Če mi dovolite, bom članek začela z znanjem, ki sem ga pridobila pri pouku filozofije (tiste, ki jih ta užitek še čaka v naslednjih letih, naj opozorim, da je »zloglasni« profesor filozof v resnici zelo dober) od začetka mojega zadnjega letnika. Človekovemu pogledu se namreč stvar prikaže kot izgled ali edos, v katerem je navzoča ideja kot njen nadčutni izgled in zgled. Po izgledu stvar prihaja v bivanje in postane bivajoče. Brez izgleda je nebivajoče. Izgled zagotovi bivajočnost bivajočega. Izgled je bit bivajočega. Po njem je bivajoče to, kar je. Pa vendar, kot pravi Platon, je stopnja bivanja stvari odvisna od tega, koliko se približujejo idejam, ki so čisti, nadčutni izgled in so take najbolj bivajoče, obenem pa po tem, da so zgledi najpomembnejši. Kar je narejeno po njih, je samo njihov boljši ali slabši posnetek, ki nikoli ne doseže originala.

Čemu? Čemu kompliciran uvod v članek, ki bi se lahko preprosto začel s stavkom »Bila sem v Koreji...«. Želim se prikupiti profesorjem s svojo zmožnostjo kultiviranega pisanja? (glede na moj družbeni položaj – dijakinja 4. letnika, ki obupno potrebuje čim večje število točk za vpis na fakulteto, bi ta razlog lahko bil tehten). Mogoče pa upam, da bom z intelektualnim začetkom »zapecala« kakšnega čedno – intelektualnega gimnazijca? (tudi to ni izključeno) Ali pa sem kot oboževalka Studija city privrženka mnenja, da morajo novinarji podajati ljudem informacije z »visokim« jezikom, polnih tujk, ker s tem dokazujejo stopnjo svoje razgledanosti (popolnoma izključeno, ampak to je že tema za drugi članek).

Naj vam podam še zadnji in resnični razlog »čemu...«; tisto, kar sem doživela med 14. in 28. julijem teh poletnih počitnic, težko verbaliziram ali spravim v pisno obliko, ker s tem to življenjsko doživetje nekoliko oskrunim, saj si zasluži biti predstavljeno v popolni celoti dejstev in doživetij, česar pač nisem sposobna. Filozofija to razume in upam, da tudi vi.

V začetku junija pride do mene profesorica Kukec Tomas in me vpraša, če sem mogoče zainteresirana za potovanje v Korejo od 14. do 28. junija na UNESCO-ov tradicionalni 36. tabor, ki je leto 2001 proglasil za leto prostovoljcev. »Ma ja!!!! Mene pa že noben ne bo na foro Smile you're on candy camera«. Stopivši iz Poloninega kabineta, ki mi je rekla, z nasmehom na obrazu, naj premislim (na sumu jo imam, da zna brati misli), sem se šele zavedla, da ne bom na televiziji in ne na candy camera, ampak da grem v Korejo.

In smo šli. Mateja iz ljubljanskega konca, Urša, Mojca s Štajerske, Grega iz Dravograda in jaz. Avion Brnik-Zurich-Južna Koreja. Polotok v vzhodnem delu Azije; obdan z Rumenim morjem na eni strani in Japonskim na drugi strani; razdeljen na Severno in Južno Korejo, dela, med katerima so boji potekali pol stoletja (medsebojni odnosi pa so se v zadnjih letih izboljšali), ki so povzročili politične razlike ter napredek južnega in zaostajanje severnega dela v gospodarstvu. Tu sem se šele zavedla, da sem na drugem koncu sveta, 14 ur oddaljena od doma.

Še posebej nas je presenetilo monsunsko podnebje, saj je bil vlažen, soparen zrak šok za naša evropska pljuča. Ampk Slovenci smo se optimistično tolažili, da je vlažen zrak dober za kožo in to tezo smo lahko potrdili na vsakem našem koraku – vsi Azijci namreč zgledajo zelo mladostno.

Prva dva dneva smo preživeli vsi udeleženci kampa v UNESCO-vem sedišču. Azija, Oceanija, Amerika, Evropa. Vsi skupaj, na jutranji telovadbi, otvoritveni ceremoniji, zajtrku, kosilu, večerji, v kopalnici. Dobiš občutek, da je cel svet tvoj in da lahko s temi ljudmi, ki so tako drugačni od tebe, pa vendar tako podobni, rešiš svet pred njenim propadom. Mi lahko ustvarimo večnost.

Citat iz dnevnika :Če hočem preživeti teh 14 dni, se bo treba čim prej naučiti jesti s palčkami in se navaditi jesti rice in prekočo (very spicy) zelenjavo, ki ima zelo čuden okus. Mami je vedno govorila, ko sem bla majhna, da je tisto, kar ni dobrega okusa, zdravo, zato se moram potruditi in pojesti. Torej mami, tvoja hčerka bo zdrava kot še nikoli.

Pri kosilu sem se pogovarjala s Korejko (ki v nasprotju z njenimi sonarodjaki govori angleško zelo dobro) o najinih deželah. Do problemov mladih sva prišli. Kadilo le moški in v redkih primerih ženske in to le tiste na visokih položajih, ki hočejo doseči enakopravnost z moškimi sodelavci. Alkohola in drog ni veliko in vsa zgrožena me je poslušala, ko sem ji govorila, kako je pri nas. Glede prehrabnih motenj... bulemijo in anoreksijo ne poznajo, debelost pa je zelo redka.

Spoznali sva se z edino in zelo edinstveno predstavnico Afrike, ki prihaja iz Kenije. Stopila je k meni in me polizala. Baje si je vedno želela vedeti, kakšnega okusa smo belci. In jaz sem se prepričala, da ona ni iz čokolade.

Po dveh dneh smo se razdelili v skupine, v katere smo se prijavile že pred prihodom v Korejo. Mene namreč zelo zanimajo ekološki problemi našega planeta, zaradi česar sem tudi pristala v skupini »okolje«. Madgi in Ali iz Kuvajta, Ahmed iz Saudske Arabije, Samatchi iz Japonske, Vero iz Belgije, Brian iz USA, Pom iz Tajvana, Cin-Cin iz Tajske, G-G, Cookie, Dragon, One-One iz Koreje in jaz.

To smo bili so člani tako imenovane »nore skupine«, kot nas je poimenoval direktor kampa (zelo simpatična, karizmatična oseba, ki je z ostalimi

ustvarjalci 36. UNESCO tabora, organiziral popolnoma vse na vrhunski ravni), ki se je odpravila v 6 ur oddaljeno vasico na južnem delu Južne Koreje. Vasica, ki je znana predvsem po naravno-vodenem kmetijstvu (v Koreji je riž in zelenjava glavna hrana in zaradi svojih značilnosti jo je treba ročno obdelovati).

Vendar napredek sveta prinaša tudi inovacije v gnojenju, ki ga prst ne sprejema, zato je kmalu uničena. Vas je začela pred nekaj leti propadati zaradi migracije mladih v mesto in zaradi propadanja prsti, ki ni bila odporna na umetna gnojila. Duhovnik vasi se je skupaj s sovaščani odločil stvar vzeti v svoje roke in stanje izboljšati. V vas so vpeljali nov sistem dela (v obliki komune, ki temelji na medsebojni pomoči) in to jih je rešilo propada.

Citat iz dnevnika: *Prispeli smo na ključno lokacijo. Vas. Cerkev - in mi bomo spali v njej. Vsi skupaj v eni sobi in to na tleh. Kuhinjo tudi imamo, ampak imamo pa tudi en velik problem - nobeden od nas 13 ne zna kuhati. In tudi 1 tuš imamo in imamo ga na prostem. 1 stranišče tudi imamo.*

... Zvečer je prišel duhovnik (skupaj s hčerjo) zaželeli dobrodošlico. Razlaga pojma duhovnik v moji glavi tukaj ne klapa. Bolj zgleda kot nekakšen oče in skrbnik vseh vaščanov, ki jim pomaga pri delu in razvijanju duhovnosti. Vprašal nas je o smislu življenja. Prostor, v katerem smo vsi sedeli na tleh, se je napolnil s čudnim molkom. To ni bilo začudenje zaradi vprašaja, ampak ker smo vsi pred tem vprašanjem mislili, da vemo, zakaj smo na svetu. Življenje se nam je zdelo samo nekaj, kar pač je in traja od rojstva do smrti. Na obrazu se mu je nasmehnil odgovor: »Smisel je biti srečen«.

...

V desetih dneh našega mednarodnega bivanja v vasi smo naredili veliko koristnega za tam bivaajoče in s tem tudi za sebe. Večji del dneva smo delali na poljih. Pomagali smo pletiti riž

(do kolen v blatu), obirati lubenice, saditi naravna barvila... Popoldne smo počivali, ker je za delo bilo prevroče; in zaradi nevarnosti sonca (»rumenokožci« imajo zelo občutljivo kožo, ki se težje in počasneje obnavlja kot naša). Proti večeru smo odhajali v vas delat toteme ali naravno barvat oblačila. Na koncu dneva pa smo odšli z avtobusom v mesto po hrano za naslednji dan.

Citat iz dnevnika: *Vsakič, ko stopim na avtobus, se počutim otroško srečno. Opazovati pokrajino, ki leti mimo tebe, sedeti v tišini (v Koreji mora biti tišina v avtobusih) in misliti na punčko, ki me je pristrčno objela, ko sem ji dala svoj sladoled, ali na starko, ki mi je iskreno stisnila roko, ker smo jo osvobodili večdnenevga dela s svojim nekajurnim pomaganjem.*

...

Lepo je nekomu polepšati dan in še posebej neznanemu človeku. Jaz sem ga mnogim. Ponesreči. Nisem jaz kriva, da sem bela in da imam svetle kodraste, laše. Dolgočasno tuhtanje so za nekaj minut zamenjali s presenečenim buljenjem.

Korejce sem spoznala kot zelo delovne in dobrodušne ljudi. Izobrazba jim je zelo pomembna in zaradi tega je stopnja izobraženosti zelo visoka. Bit srečnega lahko dosežejo hitreje in lažje z razgledanostjo in znanjem. Na vrhu hierarhije pomembnosti pa jim je družina. Imajo zelo pristne stike z otroki in čustvena vez je zelo močna, tudi ko otroci odrastejo in imajo svojo družino. Otroci so zelo spoštljivi do odraslih in včasih se počutijo nesvobodno zaradi občutka odgovornosti za njih

Citat iz dnevnika: *V vasi je umrla žena nekega farmerja. Povabili so nas na pogreb. Tradicija je umrlega sežgati in pepel potresti okoli drevesa, ki ji posajen v njegov/hjen spomin. Mož umrle j stopil k nam in nam s prijazno nasmejanim obrazom povedal, naj se smejemo in bomo srečni. Nisem vrjela svojim ušesom in očem. Občudujem tale narod.*

...

Zadnja dva dni smo ponovno preživel v UNESCO-vem centru. Zadnje skupne trenutke smo izkoristili maksimalno (in to pomeni za Korejce organizirano in do minute natančno). Naj omenim, da je polka postala hit Azije in potica čudežna hrana.

Avion Koreja-Zurich-Slovenija - moje Novo mesto.

Jokajoča mami, jokajoči oči, vzhičeni brat, ki je presrečen, da se je njegova »tamala« ponovno vrnila. Moje srce je vedno bilo tukaj in s to potjo se je še bolj vkoreninilo. Koreja me je naučila in izučila mnogih stvari. »Živi s srcem, vse delaj s srcem in pusti del sebe povsod, kjer hodiš,« mi je rekla Koreja. To sem tudi storila. Svet je zaradi tega postal moj dom.

Naj zaključim, kot sem začela. Platon je trdil, da je vsak izdelek v primerjavi z resničnostjo slab in nepopoln. Se opravičujem, ker delam izdelke in sem ponosna na to resničnost. Bodite tudi vi.

FILMSKE KRITIKE

Piše: Nejc Gazvoda

JURASSIC PARK 3

Dinozavri so nas vznemirjali že od nekdaj – komu pa ni všeč velik, zobat kušcar? No, Spielberg se je na njih navezal in s svojo prebujno domišljijo posnel Jurski park, zgodbo o umetnem oživiljanju te davno izumrle vrste, ki je postala ena največjih komercialnih uspešnic vseh časov. Spielberg je v film dodal svoj magični dotik in naredil napet triler z fantastičnimi efekti, ki je takrat pomenil prelomnico v računalniški animaciji. Sledilo je nadaljevanje, ki je ravno tako prineslo fantastično veliko denarja, čeprav v kakovosti ni bilo primerljivo s prvim delom. Za tretji del je Spielberg samo primaknil denarce, režiserski stolček pa prepustil Joe-u Johnstonu, kar se pozna. Tale Joe je namreč precej komercialni režiserček, katerega največji trijumf je bilo pomanjševanje frocev v *Honey*, *I shrunk the kids* in solzava dramica *October Sky*. In Joe je v tretjem delu dinozavre spremenil v nekaj čisto bednega in zbledelega. Pet kretenskih junakov (stara zasedba Sama Neila in Laure Dern dobila pomoč od William Maceya in grozljivo leseno nesposobne zavaljene Tee Leoni), ki se preganjajo po otoku in pobesnelo iščejo izgubljenega sinčka, bi lahko lovili islamski skrajneži ali pobesnele kolerabe. Dinozavri so v tem filmu zbiti na čiste tehnološke pošasti, katerih edina naloga je žreti občasne obiskovalce na otoku in grdo ruliti skozi čudno votlino v lobanji. Kje so tisti časi, ko je bil T-rex na platnu videti tako grozljivo, da si skoraj crknil v kinodvorani? Sedaj ga že v prvih petnajstih minutah filma ubije nek zeleni grdaviš z grebenom na hrbtu. Ki deluje dolgočasno. Tako kot vse drugo. Igralci, drevesa, otok, dinozavri. Vse je zdolgočaseno. In ko se mukoma prebiješ skozi 92 minut čiste zabebanosti s strani scenaristov (lukenj v scenariju je več kot v *World Trade Centru*) se vprašaš, kje so sploh bili dinozavri? Kje je bila njihova prvinska moč, tako dobro poznana v prvem delu? Eh, mogoče samo na papirju. Ali pa kje globoko v Spielbergovi domišljiji. *Jurassic Park 3* ni nič drugega kot komercialni nateg z veliko začetnico. Ne dajte se mu.

Ocena: 1/5

TRAFFIC

Steven Soderbergh, režiser mega uspešne z zlato palmo nagrajene drame *Seks, laži in videotrakovi* je novi zlati fant Hollywooda. Njegova katarza, njegova odrešitev. Vsi tulijo, kako je neverjetno nadarjen in oh in sploh, hkrati pa se ne zavedajo, da pravzaprav ne počne nič drugega, kot snema filme na evropski način, na svoj način. Erin Brokovich in *Traffic* bi bila lahko

tudi bedni TV drami, vendar sta se v Soderberghovih rokah spremenila v odlična filma. V Erin Brokovich mu je uspelo Hollywoodsko ljubjenko številka ena Julijo Roberts pripeljati do oskarja, v *Trafficu* pa mu je uspelo priigrati oskarja zase. In to prekleto upravičeno, kajti Soderbergh, pa naj bo še tako nadarjen, je bil svinjsko spregledan – večino njegovih odličnih filmov je šlo mimo brez kakršnega koli pompa ali opozorila. Dokler ni imel sreče in je padel v objem Hollywooda, ki mu je ravno takrat manjkal kak junak, ki se bo upiral zvezdniskim normam. In Steven je naredil ravno to, vendar na prefinjen način – njegovi filmi so oboževani od kritikov in finančno uspešni. Sedaj lahko samo še upamo, da se ne bo pokvaril (njegov naslednji projekt, *Oceans Eleven*, vsebuje namreč poleg Julije Roberts še Brada Pitta in Georga Clooneya...oh my) in uklonil pravilom zahoda. A zle slutnje na stran, pred nami je njegov s štirimi oskarji nagrajen *Traffic*, v katerem se prepletajo tri zgodbe, drugačne tako krajevno kot vizualno, ki nas vsaka po svoje vpletejo v mamilarsko vojno, ki jo je Amerika že zdavnaj izgubila, samo tega noče priznati. Mega zvezdniska zasedba v vodstvu Michaela Douglasa, Catherin – Zete Jones in Benicia Del Torra nas popelje po perfektно konstruiranem Soderberghovem toboganu korupcije in spirjenih družinskih vrednot, ojačanem s fantastično vizualizacijo, ročno kamero in majhnimi detajli, ki ta film spremenijo v največjo pustolovščino lanskega leta (film je po zaslugi glupega spora med našimi in južnimi distributerji k nam prišel šele letos). Večjo, napetjšo in bolj dramatično kot *Gladiator*. Ne bom trdil, da je oskar šel v napačne roke, bom pa rekel takole: *Traffic* je najboljši nehollywoodski film lanskega leta, posnet v Hollywoodu. Pa razumite to kakor hočete.

Ocena: 5/5

BEING JOHN MALKOVICH

Videli smo že ogromno odtrganih filmskih izdelkov, takih, ob katerih smo se upravičeno vprašali koliko bolj norih ljudi z bolj norimi idejami od nas hodi po tem svetu. *Being John Malkovich*, film režiserja videospotov Spika Jonze-a, je nor. Shizofren. Odtrgan. Brutalen. Perverzen. In fenomenalen. Gre približno za to, da Craig Schwarz (John Cusack) dobi službo v sedmem in pol (!) nadstropju neke stolpnice, njegov šef je star stopet let in še vedno potreben kot konj (!!), šefova tajnica ne razume niti besede normalnega govorjenja (!!!), najpomembnejše pa je to, da Schwarz kmalu odkrije portal v glavo Johna Malkovicha (!!!!!!!). Ker se sedaj najbrž praskate po različnih delih telesa in stekleno pobliskavate z očmi, naj vam povem, da je vse precej lahko razumeti, čeprav se v filmu skriva ogromno subtilnih vprašanj – v stilu, kaj se lahko zgodi, če postaneš nekdo drug, kakšen vpliv ima to na obe osebi in sploh odpira veliko vprašanj o osebni identiteti, zraven pa navrže še nekaj o homoseksualnosti ter se »na muč« norčuje iz Malkovicha, ki dejansko v tem filmu igra samega

sebe, fantastično, kot vedno. Vsi, ki ste vajeni navadnih, linearnih zgodb boste nad filmom šokirani, saj je res odtrgan tako v stilu kot v zgodbi in vas ne ckrlja s pojasnevanjem vsega živega – veliko morate ugotoviti tudi sami. In samo od vas je odvisno, če boste pri tem uživali – Being John Malkovich namreč ni za vsakogar. Gotovo pa je eden najboljših surrealističnih filmov vseh časov in fantastičen debut (režiser Spike je namreč uspešno poročen s hčerko Francisa Forda Coppole in že dela na svojem naseljenem velikem projektu). Ja, filme se spleča snemati s srcem. Pa naj bodo še tako nenavadni.

Ocena: 5/5

FINAL FANTASY

V filmskem svetu velja pravilo, da je revolucija filma zamrla nekje v šestdesetih, ko je Kubrick posnel svojo 2001: Odisejo v vesolju in postavil temelje novemu žanru, znanstveno-fantastični drami. Seveda so se zgodile velike spremembe tudi v sedemdesetih letih v Hollywoodu, ko so po sceni strašili Coppola, Spielberg, Lucas ter Scorsese, in v devedesetih, ko je neodvisni film postal priznana veja filmske umetnosti in ko so se specialni efekti naravnost razbesneli. A nič ni naredilo tako velike spremembe, da bi jo lahko imenovali revolucija. Mogoče samo evolucija na kvadrat. No, v 21. stoletju so se pri vlepodjetju Square odločili narediti revolucijo. Njihova računalniška igra, Final Fantasy, je namreč po svetu žela neslutene uspehe in

prilezla že do (sedaj) desetega dela. Kvadratovci so, navdušeni nad uspehom, začeli snovati film po igri. Kar ni nič nenavadnega, saj je bilo takih poskusov kar nekaj (Mortal Kombat, Street Fighter in nazadnje mega uspešni Tomb Rider). Posebno je bilo to, da je film Final Fantasy – The Spirits Within, postal prvi FILM, narejen samo z

računalniki. In vizualno filmu resnično ne moremo očitati ničesar. Doktorica Aki (glas Ming-Na), fanatična mlada znanstvenica poskuša rešiti svet prihodnosti, ki ga oblegajo praktično neuničljivi alieni, imenovani Fantomi, ki grozijo, da bodo iztrebili celotno še ostalo človeško populacijo. Na njeni pacifistični misiji se ji pridružijo militaristi (zanimivo) Deep Eyes,

med katerimi je tudi njeni občasni porivaček in kao-ljubezen Grey (Alec Baldwin). Vse skupaj se seveda svinjsko zaplete in odplete, ker so sredstva za odstranitev Fantomov različna – nekateri navijajo za vojaško akcijo, Aki in njeni pa za znanstveno odstranitev s pomočjo duhov – po njihovem prepričanju ima vsako živo bitje duh, ki ga lahko pač nato...krm, uporabiš. Če se vam zdi vse skupaj čudno, vam ne zamerim

– če je Final Fantasy vizualno gotovo revolucija, je zgodbovno in karakterno čisti krah in kretenizem. Liki so boleče enodimenzionalni (dajte no – pogumna doktorica, strogi, a pošteni vojak, hudobni militarist in pametno-zmedeni doktor), zgodba nima pravega tempa niti zanosa – vse je premalo razloženo in preveč zdolgočaseno. Mogoče so Squarovci pričakovali, da lahko dovolj šokirajo z zunanjo podobo, v zgodbi pa napletejo svoje čudne ideje. Seveda jim ni uspelo, kajti film je imel v Ameriki katastrofalno gledanost (stal je 135 milijonov dolarjev, v prvem vikendu pa je navrgel samo 19 milijonov), in to upravičeno. Čas za revolucijo je mogoče tu, vendar časa za nepopolne filmske izdelke kot je Final Fantasy ni in ga nikoli ne bo.

Ocena: 2/5

HANNIBAL

Hannibal Lecter. Recite to še enkrat. Na glas. Hannibal. Lecter. Priznati morate, da zveni grozljivo, a tudi...vznemirljivo. Točno tak tudi je doktor Lecter, psihiater z nenavadnim

okusom, ki ga je dvakrat naravnost briljantno odigral legendarni Anthony Hopkins. Lecter je namreč fiktivni množični morilec, ki je nastal v glavi pisca Tomasa Harrisa in ki od kulturnega filma Silence of the Lambs živi z nami. Ponavadi se nam množični morilci gnusijo, še posebej pa taki, ki imajo radi starega prijatelja na večerji. Oziroma za večerjo. A Lecter je

nekaj posebnega. Ženskam se zdi neverjetno seksi, moški pa bi ga povabili na pijačo in udarili kakšen močan, moški pogovor. Hannibal je večni in malček njega živi v vsakemu izmed nas.

In po desetih letih je molk prekinjen. Po jagenjčkih se Hannibal vrača – močnejši, krutejši in z izrednim apetitom. Na primeru je

zopet Clarice Starling, tokrat kot Julianne Moore. Agresivnejša in udarnejša poskuša dokončno ukrotiti zver. V igro se vmeša še bogataški norec, ki ga je doktor pripravil do samoiznakaženja obraza. In igra se lahko prične. Ridley Scott, režiser, resnično obvlada svoj posel in to s tem izdelkom samo še potrjuje – dejansko se v filmu ne zgodi nič

posebnega, vendar imamo vedno občutek, da smo pred vrhuncom. Heh, pred zadnjo večerjo. In tako spregledamo tudi manjše scenarijske luknjice in se potopimo v brutalni svet doktorja Hannibala Lecterja, ki je tokrat manj sofisticiran, vendar zabavnejši. Dober tek.

Ocena: 4/5

"...Za devetimi gorami
je nekoč bila neka
rumena gimnazija, v
kateri je živela
slovenija in sedem
palčkov (republik -
ddd!)..."

Piše: Slobodan Malić

»Dobra vam noč, prijatelji, dobra vam noč, dobro nam došli, dobra vam noč, prijatelji, sedita tu i zapjevajte svi...« se je slišalo v četrtek, 24. maja, iz ljubljanskega Tivolija.

Ni ti treba biti jugonostalgik, da prepoznaš te stihe. Zdravko Čolić (Čola) je eden najboljših vokalov naše bivše države kot tudi današnje Jugoslavije. Ne vem, kako naj si drugače razlagam evforijo potrebnih mladoletnih deklic na njegovih koncertih, ko pa jih tip šteje že kakšnih 50 – (na Slovenskem mu je še najbližje Andrej Šifrer... - not!). Tudi v Ljubljani je bilo podobno. Le malce me je presenetilo veliko število Slovencev (zame jih je že 10% ogromno). Vse skupaj nas je bilo okoli tisoč. Ja, ni slabo za jugoslovanskega predstavnika na Eurosongu leta 1975 (ponavljam, bil je četrtek).

Zdi se mi imenitno, da nek izvajalec združuje toliko glasbenih zvrsti (šanson, rock'n'roll, jazz, etno, folk...) in postane k temu še bolj popularen. Zdravko praznuje 35-letnico glasbenega ustvarjanja (začel je in nekaj let pel v različnih skupinah), a še vedno snema in nastopa. Od razpada SFRJ živi v Beogradu, drugače pa je iz Sarajeva. Pred kratkim je izdal album Okano, ki se uspešno prodaja po prostorih bivše Jugoslavije (najbolj po Srbiji, najmanj pa na Hrvaškem – hja, če so pod pultom, jih je res malce težje dobiti...) kot tudi po ostalih "jugokoloniziranih" delih sveta.

Še vedno pa so med najbolj znanimi predvsem starejši komadi: "Pjevam danju, pjevam noću" - katerega priredba se trenutno vrti na Hrvaškem v izvedbi Ivane Banfić; "Jedna zima sa Kristinom", "April u Beogradu" ter še dve meni najljubši: "Stanica Podlugovi" in "Pjesmo moja", najbolj znana pa je skladba "Ti si mi u krvi".

Sploh ne vem, zakaj vam (700 in nekaj piflarjem) pišem o tem, ko za vas obstajata le Sidharta in Christina Aguilera (se opravičujem vsem oboževalcem Marilyn Mansona in Boba

Marleya – GO FLOWER POWER!), mogoče le za informacijo, da boste malce manj neintelektualni (that was deep...).....LE KAJ MI JE??? Kdaj mi bo kapnilo, da sem na GIMNAZIJI NOVO MESTO?!

*"Pjesmo moja, zakiti se cvijetom,
pjesmo moja, zamiriši svijetom,
još sva srca ohladnjela nisu
poznat' će te, pjesmo, po mirisu."
(J. J. Zmaj)*

ELEVATE ME HERE!

Piše: Manca Kavčič

V okviru svetovne turnee Elevation Tour 2001 so se U2 ustavili tudi na Dunaju in jaz, njihova NAJvečja oboževalka, sem bila jasno tam!! Pred koncertom smo se številni Slovenčki potikali okoli dvorane in se zmenili, kako bomo zasedli prostor čisto zraven odra!! Skor' nam je uspelo!

Po prihodu v dvorano, ki je podoben šprintu na 100 m, sem zagledala gručo, ki sedi na tleh in se kljub prerivanju ne pusti premakniti – nekje 6 m od odra! Dobro je za prvič! Bli so »naši«!

Po predskupini je sledil premor in trajal dolg'... zelo dolg'!! IN ko sem že mal' dolgočaseno začela gledat po dvorani, se zasliši... Elevation! Mine nekaj časa in potem jih končno in čisto zares zagledam! Edge, Larry, Adam in Bono!

Ko se evforija po uvodnih dveh skladbah (Elevation in Beautiful day) mal' poleže, se dvorana zatemni in ozračje postane prav prijetno.

Vrhunec večera je bila prav gotovo pesem *Where the streets have no name*, ko močni reflektorji obsvetijo občinstvo. In to je edini trenutek koncerta, ko štirje na odru zares vidijo občinstvo... mi pa njih ne!

Po dveh urah petja in skakanja zaslišim *Walk on*, kar pomeni – konec.

Kljub prosečim vzklikom 12 000-glave množice «We want more!» so se neizprosni Irci poslovili. Zadnji prizor, ki se ga spominjam, je Adamov odhod z odra.

Se še vidmo!!

PLES PLES PLES PLES

Piše: Katja Žigante

Ples je mati umetnosti.

Star je toliko kot človeštvo samo in je del naše kulture. V preteklosti so ljudje izražali svoja čustva s plesanjem.

V našem svetu je ples sinonim za zabavo, sprostitve, druženje in rekreacijo. Tudi glasba je pomemben del plesanja. Na začetku je ples spremljal topot nog, razni ploški, udarci, ropotulje... Torej pomembno vlogo igra ritem. Sedaj lahko plešemo na različno zvrst glasbe, odvisno, katera ti je najbolj všeč.

Tako najdemo tudi razliko med šolskimi plesi nekoč in danes. Naši starši in prastarši so imeli šolske ples pripravljene na drugačen način, npr. plesalec je moral imeti soplesalko in obratno. Torej se je plesalo v parih. Dandanes se je ta običaj skoraj pozabil. V šoli imamo koncerte in vsak pleše po svoje, kakor mu pač ugaja. Mnogi so mnenja, da plesanje v paru ni zanimivo in za plesalce še posebno mučno, saj naj bi poleg svojih korakov vodili tudi plesalko. Nekateri pa se strinjajo s tistimi, ki bi radi oživeli plesanje v paru, ki je pogrešano največkrat v srednjih šolah.

Navadno je značilno, da ples navdušuje bolj dekleta kot fante. Fantje pravijo: »Dekleta so pridna, hodijo v plesne šole. Pač sanjske in nežne dušice.« Tedaj pa pride sošolka Špela k sošolcu in pravi: »Hej, Marko, a bi ti hodil z mano na plesni tečaj?« Ta pa v zadregi pravi: »Saj bi z veseljem, samo... Sej veš tole glih ni moška zadeva.« Špela pa se vsa razočarana vrne v šolsko klop in razmišlja, kje in kako bi našla novega plesalca.

Ne pravim, da so vsi fantje taki. Seveda pa obstajajo tudi tiste redke izjeme, ki se nas, nežnih dušic usmilijo.

Vsaj na koncu srednje šole je plesni tečaj, ki nas nauči tistih nekaj malenkosti, ki jih zaplešemo na tistem pomembnem večeru. Tedaj boš le nekaj skorakal, da bo mama videla, da njen sinko zna plesati in bo

vsa navdušena fotografirala. Sinko, seveda, čez mesec dni plesnih korakov več ne zna. Čez nekaj let se poroči in spet se pojavi tista zabljenca fraza, ki jo stalno ponavlja žena: »A greva plesat? Veš kaj, mislim, da bi morala začeti hoditi na plesni tečaj. Kaj meniš?« Mož, ko sliši tako vprašanje, se namrdne in se dela, kakor da tega sploh ni slišal. Tako ostane tisti maturantski ples tvoj ples za vedno oz. ples za vse življenje.

Ples, kot sami najbrž še ne veste, je šport, v katerem se tekmuje in trenira. In se lahko primerja z vsemi ostalimi športi, kot so košarka, odbojka, smučanje... Tega nekateri ne odobravajo, saj se večina ljudi ukvarja s plesom kot zabavo, sprostitve in uživanje. To mnenje bi seveda morali spremeniti, saj se v plesu tako kot pri vseh drugih športih rabi tako koncentracija in kondicija kot kup ostalih stvari.

Slovenci pa smo sicer dobro znani po svetu v športnem plesu. Ta zasluga pa pripada Andreju Škufci in Katarini Venturini, saj vemo, da sta večkratna svetovna prvaka v standardnih in latinsko-ameriških plesih. Upam si celo trditi, da imamo Slovenci to v krvi.

Tu pa so odgovori nekaterih naših dijakov na vprašanje Kaj jim pomeni ples? oz. Kaj je za njih ples?

Polona, 2.d

V plesu uživam. Plešem za sprostitve. Pomeni mi zabavo.

Petra, 3.f

Zame je ples življenje. Pri plesu se sprostim. Dam vse tegobe iz sebe. Daš si duška!

Domen, 1.c

Ne maram plesati, ker plesa ne maram in me tudi zato nihče ne sili v to.

Silva, 2.b

Brez veze mi je. Ne počutim se dobro, ko plešem. Mogoče tudi zato, ker ne znam plesati in me je sram plesati pred drugimi.

Maruša, 1.a

Ples je zame zabava. Plešem na žurkah. Včasih pa sem plesala tudi v plesni šoli.

Luka, 3.d in Jure, 3.f

Ples je šport. Za naju pa pomeni sprostitve.

Nika, 2.d

Ples je začimba mojega življenja! ☺

Vlado, 1.e

Ne plešem, ker mi ni v zabavo.

Anže, 2.a

Ples je koordinirano gibanje različnih delov telesa po ritmu. Užitek!!!

Denis, 3.e

Ples je izražanje s telesom.

Maja, 2.b

Ples je zakon! Rada plešem s fantom, ki me vodi in zna plesati, in ne s takim, ki ga je treba za sabo vleči kot kamen.

Jernej, 1.š

Užitek in zabava!

Simon, 2.d

Gibanje. Ne plešem, ker nimam časa ne volje.

Tanja, 1.c

Ples je zato, da porabiš odvečno energijo. Plešem živahne plesne, ne maram pa počasnih.

Renato, 2.b

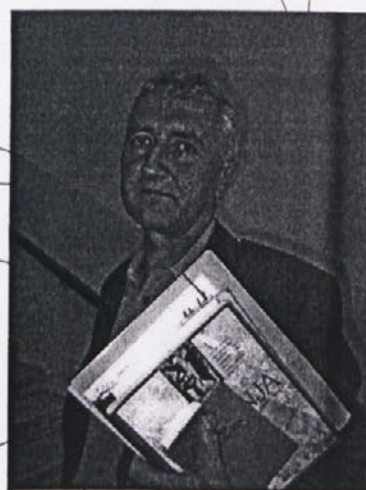
Mislim, da je ples nekaj dobrega. Sprošča energijo. Ples je namenjen užitku.

Približno tako mnenje o plesu imajo naši dijaki. Če bi se pa tudi vi želeli vključiti v kakšno plesno šolo in naučiti se osnovnih korakov, imamo tudi v Novem mestu nekaj plesnih šol, le pozanimati se je treba. Če pa koga zanimajo afriški plesi, ste pa vabljeni tudi v krožek prosto izbirnih vsebin, kjer se bomo naučili nekaj drugačnega gibanja, ne le suhoparne korake.

Plesni pozdrav!

NEKAJ NOVIH OBRAZOV NA ŠOLI (poleg fazanov)

II. STOPNJA

DRUGAČNE ZVEZDE

Gradivo za dijake

- Zvone Šeruga: *Severna in Južna Amerika*. V: Drugačne zvezde, 1. del, Samozaložba, Ljubljana 1990, str. 1-83.
- Zvone Šeruga: *Biseri sveta - v očeh svetovnih popotnikov*. V: GEA, letnik XI, maj 2001, str. 32-35. (Tudi: spletne strani ZRSŠ.)
- Boris Petković: *Prijazne poti štirinajstih dežel - Z malo Kajo okoli sveta*. V: Dolenjski list, letnik 48, št. 9, 6. marec 1997, str. 17. (Tudi: spletne strani ZRSŠ.)
- Sonja Merljak: *Pri prijaznih ljudeh o prijaznih poteh -- O družini Šeruga na poti okoli sveta*. V: Delo, 20. december 1996, str. 13. (Tudi: spletne strani ZRSŠ.)
- Romana Dobnikar Šeruga: *Družina Šeruga na staromodnem potovanju - Čaj je zakon, vodke pa nikjer*. V: Nedelo, 29. julij 2001, str. 11. (Tudi: spletne strani ZRSŠ.)
- Manca Košir: *Kako deluje časopis*. V: Miha Mohor, Manca Košir, Marija Stanonik: Naš časopis. Delovni zvezek za izbirni predmet šolsko novinarstvo za 7., 8. in 9. razred devetletne osnovne šole, Založba Rokus, Ljubljana 1999, str. 34-74.
- Andrijan Lah: *Vse strani sveta*, Rokus, Ljubljana 1999, str. 9-11, 185-187.

Literatura za mentorje

- Jana Kvas: *Potovanje besed 1 - 3*. Učbeniki za književnost v triletnih srednjih šolah (ustrezna poglavja oziroma poglavja o potopisu), DZS, Ljubljana 1996 – 1998.
- Marja Bešter, Martina Križaj Ortar, Marija Končina, Mojca Bavdek, Mojca Poznanovič, Darinka Ambrož, Stanislava Židan: *Vrste besedil in Obravnava besedilnih vrst*. V: Na pragu besedila 1. Učbenik za slovenski jezik v prvem letniku gimnazij, strokovnih in tehniških šol, Založba Rokus, Ljubljana 1999, str. 71-92 in 97-103.
- Drago Bajt: *Pišem, torej sem*, Založba Obzorja, Maribor 1993, str. 114-116.
- Matjaž Kmecl: *Mala literarna teorija*, Založba Borec, Ljubljana 1997 in druge izdaje.
- *Leksikon Literatura*, Cankarjeva založba, Ljubljana 1999 in druge izdaje.
- Marta Pavlin Povodnik: *Sporočanje za šolo in vsakdanjo rabo*, Založba Rokus, Ljubljana 1996, str. 139-141.

Priporočila mentorjem

- Dijaki berejo, doživljajo in vrednotijo razpisano potopisno literaturo in se izražajo o njej.
- Spoznavajo značilnosti potopisa.
- Pri razčlembi potopisnega besedila opazujejo:
zunanjost zgradbo besedila; motivno-tematske prvine, književni prostor in čas, književne osebe; objektivnost in subjektivnost pripovedi, jezik in stil pisanja; spoznavne, etične in estetske prvine besedila.
- Publicistične in druge vrste besedil (npr. vest, poročilo, intervju, reportaža, dnevnik, pismo, opis poti, predstavitev kraja, oseb(e), življenja ljudi ...) primerjajo s potopisnim besedilom ali njegovimi deli ter jih razčlenjujejo.
- Pišejo krajša poustvarjalna besedila, v katerih izražajo svoje doživljanje in vrednotenje razpisane teme.

Razpis za drugo stopnjo sta pripravili Marija Sivec in Vida Vidovič.

PRILOGA ZA DIJAKE IN MENTORJE V SREDNJI ŠOLI (A in B stopnja)

IV. STOPNJA

NESKONČNOST VSAKE SMERI JE ZMERAJ BLIZU

Gradivo za dijake

- Evald Flisar: *Popotnik v kraljestvu senc*. Ganeš, Ljubljana 1992.

Priporočena literatura za dijake

- Aleksander Zorn: *Potovanja zaradi pisanja*. V: *Popotnik v kraljestvu senc*. Ganeš, Ljubljana 1992, str. 329-335.
- Helena Grandovec: *Intervju Sodobnosti, Evald Flisar*. V: *Sodobnost*, l. XXXIV, 1986, št. 2, str. 113-123.
- Milan Skledar: *Intervju Sodobnosti, Evald Flisar*. V: *Sodobnost*, l. XLI, 1993, št. 10, str. 796 - 803.

Priporočena literatura za mentorje

- Tea Štoka : *Iskanje izgubljenega dvojnika*. V: Čarovnikov vajenec. IV. izdaja. Julija Pergar, Ljubljana 1995, str. 387-398.
- Nina Šoba: *Kako brati Flisarjeve zadnje tri romane?*. V: *Jezik in slovstvo*, l. XLVI, 2000/01, št. 7-8, str. 335-344.
- *Leksikon Slovenska književnost*. Cankarjeva založba, Ljubljana 1996, str. 96-97.
- Matjaž Kmecl: *Mala literarna teorija*, Založba Borec, Ljubljana 1976 in druge izdaje, geslo: potopis, str. 307.
- Andrijan Lah: *Slovenski potopis*. V: *Jezik in slovstvo*, l. XXIX, 1983/84, št. 5, str. 163-168.
- Marja Bešter, Martina Križaj Ortar, Marija Končina, Mojca Bavdek, Mojca Poznanovič, Darinka Ambrož, Stanislava Židan: *Obravnava besedilnih vrst*. V: *Na pragu besedila 1*. Učbenik za slovenski jezik v prvem letniku gimnazij, strokovnih in tehniških šol. Založba Rokus, Ljubljana 1999, str. 100-103.

Priporočila mentorjem

- Dijaki poglobljeno berejo, doživljajo in razčlenjujejo potopisno besedilo.
- Besedilo opazujejo; prepoznajo njegove motivne, tematske in jezikovne prvine.
- Priporočena dodatna literatura naj bo dijakom v pomoč pri razumevanju potopisa v umetnostnem in neumetnostnem besedilu.
- Pri pisanju šolskega eseja naj bo izhodišče dijakovo osebno doživljanje in vrednotenje izbranih besedil ter samostojen pogled na dom in svet.

Razpis za IV. stopnjo je pripravila Mirjam Podsedenšek.

III. STOPNJA

VSAKA NOVA MAVRICA JE DRUGAČNA

Gradivo za dijake

Knjiga:

- Tomo Križnar: *Nuba, čisti ljudje*, Samozaložba, Ljubljana 1999.

Videoposnetek:

- *Nuba, čisti ljudje*, samozaložba, Naklo 2000 ali *Nuba: ljudje z druge strani*, Samozaložba, Naklo 2001.

Časopisni članki:

- Maja Megla: *Unicef sponzorira koncentracijska taborišča*, Tomo Križnar, popotnik. V: Ona, leto 2, št. 16 (18. 4. 2000), str. 10-14.
- Irena Štaudohar: *Tomo Križnar – intervju*. V: Mag, leto 6, št. 34 (23. 8. 2000), str. 44-47.
- Igor Pirkovič: *Če rešujemo Nube, rešujemo sebe, pogovor s Tomom Križnarjem*. V: Demokracija, leto 5, št. 45 (9. 11. 2000), str. 26-28.
- Silvo Babič: *Nubam se zdi James Bond primitivec; načrti genocid arabskih fundamentalistov nad Nubami še kar traja*. V: Večer, leto 57, št. 5 (8. 1. 2001), str. 8.

Strokovna literatura:

- Marja Bešter, Martina Križaj Ortar, Marija Končina, Mojca Bavdek, Mojca Poznanovič, Darinka Ambrož, Stanislava Židan: *Na pragu besedila 1*. Učbenik za slovenski jezik v prvem letniku gimnazij, strokovnih in tehniških šol, Založba Rokus, Ljubljana 1999.

Priporočena literatura za mentorje

- Mare Cestnik: *Popotnik prelamlja vsiljeni molk; Križnarjeva knjiga o izginjajočem ljudstvu Nuba*. V: Delo, leto 41, št. 120 (27. 5. 1999), str. 21.
- Zlatko Skrbiš: *Negacija idealiziranosti, Tomo Križnar: Nuba, čisti ljudje*. V: Razgledi, št. 19 (13. 10. 1999), str. 21.
- Tomo Križnar: *Moški so kot Jezusi, žene kot Marije*. V: Gorenjski glas, leto 52, št. 46 (11. 6. 1999), str. 25-26.
- Andrijan Lah: *Vse strani sveta*, Založba Rokus, Ljubljana 1999.
- Matjaž Kmecl: *Mala literarna teorija*, Založba Borec, Ljubljana 1977 in druge izdaje.

Cilji tekmovanja (priporočila mentorjem)

- Dijaki berejo *potopisno besedilo*, ga doživljajo (izrazijo svoja občutja, predstave, mnenja), razčlenjujejo (poimenujejo in razčlenjujejo motivno-tematske in idejne sestavine, razčlenjujejo oblikovno-kompozicijske sestavine in ugotavljajo njihovo vlogo v besedilu) in vrednotijo (spoznavne, etične in estetske sestavine potopisa ter navajajo zunaj- in znotrajliterarne argumente zanje); pozorni so na avtorjevo književno perspektivo; spoznajo značilnosti potopisa.
- Dijaki si ogledajo *videoposnetek*, znajo navesti vrsto in temo besedila, obnoviti vsebino posnetka, razčleniti (povzeti lastnosti besedilne vrste) in vrednotiti posnetek.
- Dijaki berejo *časopisne članke*, jih doživljajo in vrednotijo, znajo navesti tvorca in naslovnika, njuno družbeno vlogo, vrsto in temo besedila ter bistvene podatke iz besedila, povzeti tipične lastnosti besedilne vrste.

- Dijaki razlikujejo med posameznimi vrstami besedil: umetnostna/neumetnostna, govorjena/zapisana, enogovorna/dvogovorna, subjektivna/objektivna; prepoznajo sporočilni namen besedila in način razvijanja teme.
- Izbrano gradivo znajo preoblikovati v neumetnostno besedilno vrsto (vest, poročilo, intervju, reklama) ali v pometnostno vrsto (ocena, dnevnik, reportaža, spomini).
- Motive iz potopisa in videoposnetka znajo poglobiti in poustvarjati (npr. v predstavitvi osebe ali kraja, pismu, izjavi, reklamnem besedilu itd.), napisati vodeno in samostojno interpretacijo dela besedila.

Razpis za III. stopnjo je ob sodelovanju Janka Potrate pripravila Valentina Kobal.